

РЕЦЕНЗИЯ

от

доц. д-р Роберт Димитров Пенчовски от катедра „Генетика“, Биологически факултет, Софийски Университет „Свети Климент Охридски“

Относно конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ по професионално направление 4.3 Биологически науки (Генетика – генетика на човека) за нуждите на катедра „Генетика“, обявен в ДВ бр. 44 от 29.05.2018 г. за половин щатно място.

Единствен кандидат за конкурса: гл. ас. д-р Сена Карачанак-Янкова.

Кандидатът за заемане на академична длъжност „доцент“ по професионално направление 4.3 Биологически науки (Генетика – генетика на човека) гл. ас. д-р Сена Карачанак-Янкова е родом от гр. Щип, Р. Македония, където е придобил основното и средното си образование. Д-р Сена Карачанак-Янкова е била бакалавър по специалност „Молекулярна биология“ в Биологически факултет, Софийски Университет „Свети Климент Охридски“ за четири години в периода от 2000 г. Тя придобива образователна степен „бакалавър“ по специалност молекулярен биолог през 2004 г. След това тя е магистър в катедра „Генетика“ на БФ, СУ „Св. Кл. Охридски“ в магистърска програма Генетика. През 2006г. тя защитава дипломна работа на тема „Асоциативни изследвания на протокадхериновите гени при шизофрения“. От тук очевидно започва научният интерес на д-р Сена Карачанак-Янкова към медицинските аспекти на генетиката на човека. От 2007г. Карачанак-Янкова е докторант в катедрата по Медицинска генетика, в Медицинския факултет на Медицински Университет – София. Неин научен ръководител е чл. кор. проф. дбн Драга Тончева, мд. Шест години по-късно, през 2013г. Сена Карачанак-

Янкова успешно защитава докторска дисертация на тема „Генетична структура на българската популация по У-хромозомата и митохондриалната ДНК“ под ръководството на проф. Тончева. С това кандидатът изпълнява едно от задължителните условие за замине на академична длъжност „доцент“, а именно да притежава ОНС „Доктор“. В заключение аз смятам, че д-р Сена Карачанак-Янкова притежава необходимото образование за заемане на академична длъжност „доцент“.

Гл. ас. д-р Сена Карачанак-Янкова е съавтор на 31 научни публикации с което изпълнява препоръчителния критерии от поне 20 научни публикации на Биологическия факултет за заемане на академична длъжност „доцент“. От тези общо 31 научни публикации, д-р Сена Карачанак-Янкова е водещ автор (първи или последен автор) в 4 от тях. Тук аз трябва да спомена факта, че много от тези публикации са в списания с висок импакт фактор и са публикувани от голени международни научни колективи, което говори за високата международна разпознаваемост на научния колектив под ръководството на чл. кор. проф. дбн Драга Тончева, мд. Д-р Сена Карачанак-Янкова е съавтор на публикации в едни от най-престижните научни списания като Cell, Nature, и Science.

Науко-метричните показатели на научните публикации на д-р Сена Карачанак-Янкова са също предостатъчни за заемане на академична длъжност „доцент“ в Биологически факултет, Софийски Университет „Св. Климент Охридски“, като нейните научни публикации са цитирани 2554 пъти, според предоставената информация от кандидата.

Научно-изследователската дейност на д-р Сена Карачанак-Янкова е свързана с генетиката на човека и с някои нейни медицински аспекти. Тези научни изследвания включват 7 основни области, които аз бих искал на спомена, а именно:

- 1) Популационна генетика на българската популация на базата на У-хромозомата и на митохондриалната ДНК

- 2) Генетика на шизофренията.
- 3) Геномика на биполярното афективно разстройство
- 4) У-хромозомни хаплогрупи при развитието на диабет
- 5) Генетика на балканската ендемична нефропатия
- 6) Археологична геномика на човека
- 7) Епигенетични промени при развитието на диабет 2-ри тип

Тази 7 основно научни области в които *д-р Сена Карачанак-Янкова* е публикувала своите научни резултати представляват значим научен интерес както за широката научна общественост във връзка с генетичната основа на някои болести при човека но също така са интересни и за българската научна общност, която се интересува от някои характерни генетични особености на българската популация. Тук аз бих искал да подчертая и значението на тези научни изследвания с персонализираната медицина, която се смята от мнозина за много важен аспект в развитието на медицината. Аз бих искал да подчертая, че *д-р Сена Карачанак-Янкова* е напълно подходящ кандидат по отношение темата на конкурса, тъй като научни й изследвания обхващат много различни аспекти на генетиката и геномиката на човека.

Д-р Карачанак-Янкова е член на 3 научни организации. Тя също така е участвала в 8 научни проекта, от които 5 проекта финансирани от Фонд „Научни Изследвания“ към МОН, 2 проекта финансирани от Съвета по Медицински науки към МУ-София, и 1 договор финансиран от SNSF, Швейцария.

Освен това *д-р Карачанак-Янкова* е учудвала активно на различни научни форуми с постери и с устни презентации. По-конкретно, тя е съавтор на 19 постери на международни научни форуми, на 4 постери на национални научни

форуми с международно участие и на 2 постери на национални научни конференции. Това я прави съавтор на общо 25 постери. Освен това, *д-р Карачанак-Янкова* има две усти презентации на международни научни форуми.

В професионално отношение *д-р Карачанак-Янкова* е заемала 2 академични длъжности. От 2007 до 2015 г. тя е асистент в катедрата по Медицинска генетика, в Медицинския факултет на Медицинския Университет – София. От 2015 до момента тя заема академичната длъжност „главен асистент“ в същата катедра. Вземайки предвид обща академичен стаж от 11 години, кандидатът *Карачанак-Янкова* надхвърля изискуемия минимум от три годишен академичен стаж като асистент и/или като главен асистент. Освен това, *д-р Карачанак-Янкова* има преподавателска дейност и в Магистърска програма “Геномика и Геномика” към Биологическия факултет на Софийския Университет през периода 2017/2018 по предмета Генетика на човека.

Във връзка с всичко гореизложено, аз оценявам високо постигнатите научни резултати *от гл. ас. д-р Сена Карачанак-Янкова, нейното образование и професионален опит*. Тя може много да допринесе в обучението на нашите студенти в областна на генетиката на човека и връзката и с медицинската генетика и геномика. Освен това, аз се надявам, че *д-р Сена Карачанак-Янкова* не само ще продължи своите научни изследвания в МУ-София с чл. кор. проф. дбн Драга Тончева но и ще развие и допълнителна самостоятелна научно-изследователска дейност в БФ, СУ на базата на придобития опит от работата и с чл. кор. проф. дбн Драга Тончева, академик дбн Ангел Гълъбов и с международните научни консорциуми в които тя е взимала участие.

Въз основа на това, за мен е удоволствие да препоръчам на членовете на уважаемото Научно жури като и на уважаемите членовете на Факултетния съвет на Биологически факултет, при Софийски Университет „Св. Климент Охридски“ да подкрепят *гл. ас. д-р Сена Карачанак-Янкова за заемането на академична длъжност „доцент“ по професионално направление 4.3*

Биологически науки (Генетика – генетика на човека) за нуждите на катедра „Генетика“.

15.10.2018 Изготвил рецензията:/подпис/

гр. София *доц. д-р Роберт Димитров Пенчовски*

катедра „Генетика“, Биологически факултет,

Софийски Университет „Св. Климент Охридски“